



R

Sra. Marina Guina
 Primera tiple
 del teatro Catalunya (Eldorado)

De dijous á dijous

MIRIN fins ahont ha arriuat lo descrédit dels partits monárquichs que 'ns governan, que 'l rey d' Espanya, mancat certerament de confiança ab la gent que per tandas passa pe 'ls ministeris, vetllant per son sosteniment, ha determinat marxar cap á la Corunya, per anar desd' allá á postrars al peus de Santiago de Compostela, patrò dels Reys espanyols, d' ensá que 's comensá la reconquista del regne, que 'ls moros dominaren IX segles, fins qu' eixiren de Granada, expolsats pe 'ls Reys católichs en Ferrán d' Aragó, y na Isabel de Castella.

Aixó n' es lo més ben pensat; ja que fallan els homens, qu' hi corrin els sants... que 'l poble, ni 'l tenen, ni 'l volen á son costat. ¡Fiat de la verge y no corris! diu 'l ditxo, en castellá perque ho puguin entendre, pero tant es que risquin com que rasquin, l' opinió del poble queda ben assentada y las sotanas dels clergues, no la farán pas recular. Pican ferro fret.

* *

El diaris pagats per la monarquía, prou s' escarrassan, volent fer entendre que no hi há crisis ministerial, y fins que no pot havernhi; y ara tenen rahó.

Tant se 'n val el uns com els altres; tots son iguals; la crisis hi es sempre, al damunt seu, la portan tots els homens ab que pot contar lo règimen.

La crisis que 's passa, n' es la seva; la que 's porta sobre si, qui no ha sapigut defensar personas, territoris ni diners qu' en comandava.

Las conseqüèncias que 'n comensan á pagar ara, son rigorosament lògicas y no 'n creyém que 'ls sants del cel puguin deturarlas, ni ferlos l' insult de creurer que 'n vulguin perpetrar, baixesa semblanta, si son com diuhen.

* *

No pot ser que las cosas vagin com van. Per tot arreu motins, corredissas, desgracias que 'n fan 'ls mausers de la Guardia Civil, que per contes d' emplearse per anar contra 'ls lladres que 'ns roban, s' empleyan contra 'ls pobles que claman justicia que no se 'ls fá, ó bè 's defensen dels esbirros d' una administració que s' els xucla la darrera pesseta que tenen per donar menjar á la meynada.

* *

Aqui Barcelona, tampoch ha fet falta lo motí corresponsent á la setmana, tant solzament siga per no perdren la costum. L' Ajuntament paternal que 'ns administra la ciutat, en lloch de procurar embaratir els menjars, á fi y efecte de que 'l pobre pugui alimentars' menos malament, ja que 'ls jornals en lloch del mon se pagan tant poch, que 'l treballador gayrebé ni pot alimentarse mes qu' ab verduras y llegums, ha possat un impost de deu cèntims per cada cent kilos d' hortalissas qu' entrin á las plassas de vendre. Els hortolans de las voras del Besós y del Llobregat, devant d' aixó, que 'ls fa encarir la mer-

cancia y de las trabas que 's trovan pe 'ls fielatos, que 'ls fa tenir aturats els carros dugas ó tres horas per pendrer tanda, fentlos malvé la verdura, han determinat no portarne als mercats, causant aixó, un conflicte d' ordre públich. Com sempre succeheix en cassos consemblants l' esbalot n' ha sigut fort; contin, esbalot de marmanyeras, qu' han llenyat y rebatut per terra las pocas verduras y fruyts qu' han sortit á plassa, no poguent aguantar pas las rahons, els mostasars, ni municipals ni ningú. Aquí, voldríam sentir l' eloqüencia dels regidors catalanistas, que diu que 'n tenen tanta; que surtin á terla servir.

Tot plegat no fora res, si no pagués la patenta 'l poble, que si fins ara no podia menjar carn, d' avuy per endevant, no podrà menjar cols, ni patatas ni fersen amanidas d' escarola y ensiam que ab la bona llesca de pá y bon trago n' es l' aliment dels nostres treballadors. Tot ja va prou car... y si ara ho acaban d' arreglar, perque 'ls que venen no perden may; tot ho compondrán carregant els menjars molt més de lo que paguin... y paga Peret.

Las donas de l' escala de casa n' están desatinadas per la falta de verduras que 'ls explico, y per prevenirse volen fer provissió; no mes sento pe 'l cel obert conversas explicant las patatas, fabas, etc. que cada una té.—Un senyor del primer pis que te cria de canaris, n' estava avuy desesperat demanant per caritat una lletuga d' ensiam... per mi y per la familia, no 'm faria res, ja 'ns passariam menjant pa sucuat ab oli; pero 'ls canaris ¡pobrets! se 'm morirán; ja tinch sis crias esguerradas. ¡Pera afavorir aquets sers volátiles, avuy, no he menjat la escarola amanida de cada dia, qu' es lo plat que m' agrada mes! Potser se salvin las crias y lo meu ensiam haurá servit pera fer una bona obra. ¡Ve'yam si de resultas, tindré canari! Me 'n sembla, qu' aquest senyor de baix, será agrahit.

* *

La festa del jochs-florals, que l' any passat 's va aigualir per manca de banderas, aquest any ha tingut lloch diumenje passat, entre-miix de l' ensopiment general del públich, perque d' una festa alegroya y popular, que 'n deuria respirar alegría y benhauransa, n' h' n fet una festa arcaica y revellida, ab olor de rapè y flayres de sotana.

S ha premiat una poesia de mossen Jascinto Verdguer, ben pobreta concessió, feta á qui 'n fou víctima de la propia clerigalla, que 'n vida 'l va aixafar y ara 's gaudeix ab las galas de sa fantasia encisadora. Tot lo demás, llochs comuns y confreres que s' ensalsan mutualment.

* *

A ca 'n Parés, ha fet galana exposició de obras de pintura, el jove y ardit artista en Balasch que ja dona fruyts abundosos y malurs, com home ben entenimentat. Fará molt mes, perque son temperament n' es estudiós y pensivol.

Dels vintium quadros qu' exposa ara l' artista, no sabriam quin triar per mes hermós y ben apuntat del natural, pero com que 'ls mes son estudis de ballet, cridém l' atenció dels intel·ligents sobres els dos que mes sobre-surten que 'n son els titulats «El Viatico» y «Miseria» que son duas notas de sen-

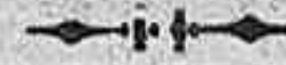
timent, ensemps que fermes estudis del natural. En Balasch ha vist, tot lo que pinta y las sevas pinturas tenen tota la flayró de la terra catalana.

Corals enhorabonas dona LA TOMASA á n' aquest autor, per lo qu' ensenya y per lo que porta encara amagat en son si, que valdrá mes si ascolta concells amistosos que de bon grat volém donarlhin aixó es; qu' afini la perspectiva aérea de sas pinturas, donant gradació apropiada als ultims termens difumantlos y vigoritzánt els primers en justa gradació, donantlos consistencia; si ho fá anirà lluny.

Deixemho corre tot, que 's tart y vol ploure; fins la setmana entrant els fa acatament.

CALIXTE PI Y XARAU.

QUENTO



Un municipal s' está en una cantonada y un pagés li pregunta:

—¿No son vostés que ensenyan els carrers que 'ls hi demanan?

—Si senyor;—respón el Xanxes.

—Donchs... ¿faría el favor d' ensenyarme el carrer ahont viu la germana de la dona?

JOSEPH O.



LA VUYTADA

Ja tením en lo catálech poétich de nostres temps lo certámen de diumenje próxim passat quo vé á ser la divisoria simbólica de primavera y l' hivern, perque ls jochs florals senyalan la entrada al regne esplendent de las flors, de la bellesa, dels benestars, dels plahers (ey! pe 'ls que viuhen de renda y no han de pagar lloguer y no deuhen rés al sastre, ní han de fer pujá als marrechs, ní qué son mals—de—cap saben y viuhen independents).

'Ls que creyan que s' hauría altre cop de *jugá à fe'*, com l' any passat, ván endurse 'n un xasco dels més complerts; puig 'ls jochs ván celebrarse sense jochs de palo sech, ab una pau octaviana...
¡Vá anar com un trabuquet

D' aquí que, empunyant las varas s' esperavan al passeig un escamot de guindillas ó fadrins matalassers que tenian moltes ganas de guanyá 'l jornal ¡jo ho crech!, quedant ab la boca oberta y fonent moltíssim greix per no pogué eixí' ab la seva que sempre ha estat, será y es obrir clepsas, batre esquenas y fer coixa á nostra gent.

Com no haig de fer la ressenya, ni la crítica molt menys, de nostra festa poética celebrada enguany, no més vull recalcar dugas notas que han donat lo tó de plé al quadro de la Poesía catalana floreixent.
Primera: lo rich bagatje

que hi aportá lo jovent: inspiracions tendras, frescas, que se 'n culliren un feix, sense carrinclonerías, plenas d' aromas y anhels que feyan niu en las testas de poetas sense pel, quins se n' han endut 'ls premis y accéssits tots á raig fet.
Segona: la revinguda d' un entusiasme á grat cient al ressoná 'l nom del nostre Mossen Cinto Verdaguer que obtingué 'l premi de *Patria* per son *Parch*, que cada vers es un pom de patriotisme, tenint un lema molt bell, un *Barcelona venjada* que arrebata als concurrents...

¡Quina trovalla mes grata!
Dolsa sorpresa tingué l' esperit de Catalunya, sorpresa y goig gran ensemps al veure qa encar' vivia, mort y tot, en son terror l' estre poderós del geni que del Canigó aná al Cel

¡Quina ovació més sencera al Dante del temps moderns que com á tribut de gloria á la Llotja se li féu, tribut que degué enlayrarse com nubol espés d' incens fins arrivá allá al Empiri dels *vates* més eminentes!

Donchs, aqueixas dugas notas juntas diuhen clarament que la gernació que puja de poetas cándits, novells volen seguir las petjadas del mestre dels mestres; y ell ha vingut á aconvoyarse ab l' estol de jovenets, guiantlos per las tasqueras del bosch assolat dels grechs

plé de gatas y obstacles per hont costa camí fers:

Verdaguer y sos deixebles venint del Parnás ¡quin pler s' apoderá de nostr' ánima! ¡quins pichs de mans més valents! . .
¡Gloria eterna al nou Virgili!
¡Are estimémlo molt més!

* * *

'Ls que portém una vida ben frugal (per forsa) y fém cas omís de suchs, platillos de flicandóns y biftechs, aqueix acort marmanyero de no vendre rés de *vert* 'ns ha déixat fets, uns *bledos*, fets uns *tronxos*, uns beneyts, ab una boca badada y ab lo ganyó ben estret, que si dura ¡ay de nosaltres! si no acaba ¡estich ben llest!

Puig no tirant col á l' olla ni sigrons; y no poguent fer lo bacallá ab xanfayna; sense bróquil, ni ensiamet per barrejá ab las monjetas, ó escarola pe 'l mateix; y no tením alls, ni sebas, ni bitxos, ni julivert; y 'ns faltan carbassóns, ápits y rabes fregits, no sé ab que matarém la gana; no se pás que menjarém

A Deu, la Verge y al Batlle li preguém ab lo cistell d' aná á comprá la verdura, mirin de trovar remey á n' aqueix verdós conflicte, y que 'l trovin prompte... Ameu.

PEPET DEL CARRIL.

LA TOMASA

Entre "papallonas"



Sica de Linares

—¿Que 't deya aquell vell pelut?
—Que may á la dona ha enganyat.
—¿Y t' creus qu' aixó es vritat?
—¡Com que cap més l' ha volgut!

MENÚ



L' ABSSENTA



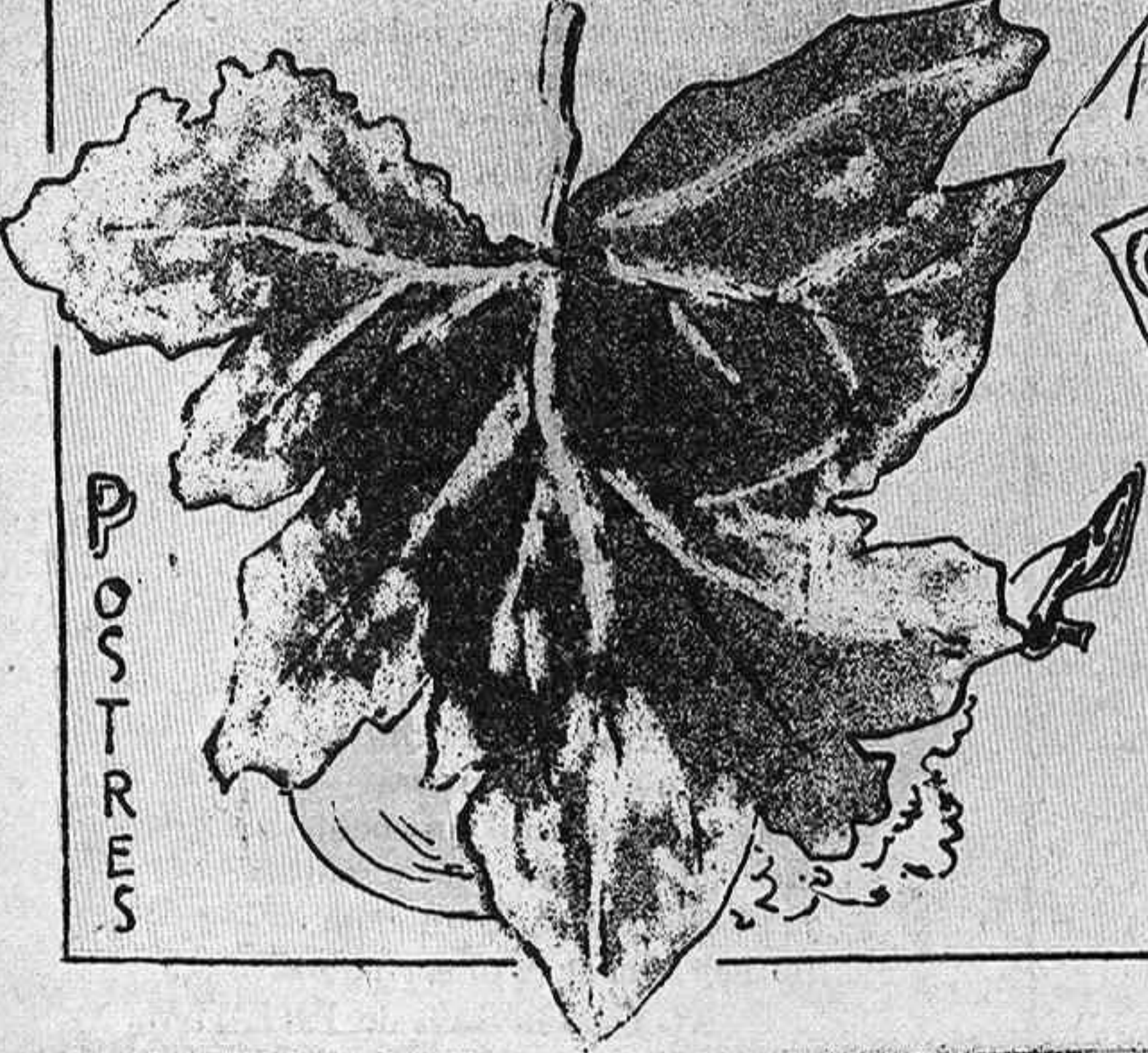
CRIDADILAS



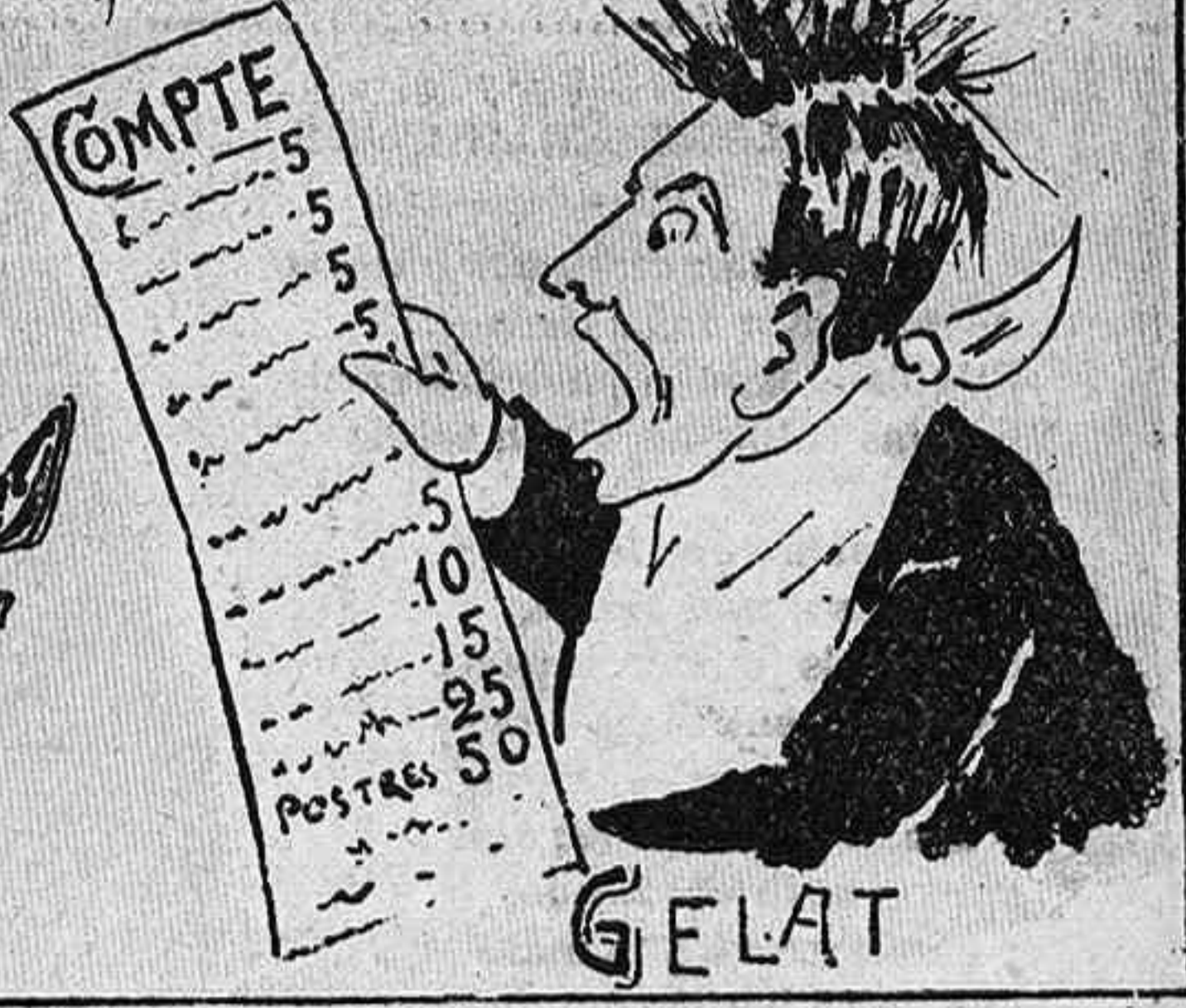
PALPÍS



LENGUA-DO



POSTRES



GELAT

LLISSÓ DE LLIBERALITAT

—Te,—va dir D. Conrado al seu criat;—aquí tens tres pessetas per comprar dolces y 'ls portas á ca 'l tio.

En Joanet prengué 'ls diners ab senyals visibles de mal humor.

Aquells encárrechs l' enutjavan. Feya temps que no podia veure á D. Ramón, qu' aixís s' anomenava 'l tio de D. Conrado, puig era l' avaricia 'n persona: Malgrat portarli continuament regalos del seu amo, may li havia donat la més petita propina.

Mes ell, per sa part, se 'n venjava deixantli sempre lo paquet sobre la taula sense servirse salutar.

Aquell jorn D. Ramón no pogué aguantarse mes, cansat de las *malas formas* d' en Joanet, qu' atribuía á poca educació, y determiná donarli una lliissó d' urbanitat.

—Ascolta, hereu—va dirli al veure que se 'n anava—¿Ahont has anat á estudi?

—¿Que voleu dir ab aixó?—digué 'n Joanet.

—Res, home, res: que tens molta decencia.

—Gracias.

—Deixat de compliments. Vina; seu aquí y t' ensenyaré la manera de cumplir els encarrechs que 't donan.

Y, aixecantse del seu asiento hi feu seure á n' en Joanet que se 'l quedá contemplant ab un somris mofeta. Prengué 'l paquet y va sortir de la sala. Als pòchs instants va tornar á entrar, ab la gorra á la ma y digué á n' en Joanet ab veu respectuosa, ensemps que li entregava lo que duya:

—D. Ramon; serviuvos pendre aqueix present que 'l meu amo, nevot vostre, té 'l gust de fervos en prova de la franca amistat y veritable amor que us professa.

En Joanet reya interiorment. Se 'l contemplá sempre ab son somris d' home que sab qu' ha d' eixirne vencedor, y, estirantse en el seu asiento; 's tragué una pesseta de la butxaca y l' allargá á don Ramón, diguentli ab tó grau y dramátich.

—¡Molt bé, xicot! Aquí tens aixó per la molestia.

ANTONI CANTALLOPS.

Cantars bilingües

*Hoy me han dicho que querías
de mi jardín hojas tiernas:*

Si vols el tronch puch donartel
que las fullas las tinch secas:

*He sabido que tenias
en tu casa, una grieta.*

Si tu vols jo puch teparla
sense ciment ni gaveta.

*En tu casa una vez vine
por vernos solos los dos
y vareig trová á ta mare
que 'm vá bordá com un gos.*

J. XIMO

IMPOSSIBLES

Per una casa de giro: girá 'l mon al revés.

Per un oficial de pastera: fer pans de carbó.

Per un marino: navegá pel mar de la deshonra.

Per un lladre: robá 'l cor á las donas.

Per una casa de cambi: descambiá la pesseta.

Per un professor en llengües: ensenyar la llengua de badella.

Per un sastre: tallá 'l patró Sant Jaume.

Per un burot: registrá 'l mar y las arenas.

Per un anarquista: llensá una bomba hidráulica.

Per una dida: criá mals vicis.

Per una castanyera: tirá castanyas (vulgo bofetadas).

Per un fagonista: encendre la teya de la discordia.

Per un corredor: corre la Seca la Meca etc.

Per un primé espasa: estocar la fatxada d' un palau.

Per un equilibrista: Fer planxas d' acer.

Per una amassona: montá máquinas.

Per una poeta: tenir calés.

Per un afirmador: afirmar las galtas de un grabat.

L' AMOR

Quan alli en son rudiment
'l amor pur no dona pena,
resta de tant bona mena
dins del cor, que ni se sent.

Mes aixís que va creixent...
va creixent ab son estors
y transformantse allavors.
de tant dols y suau qu' era
passa á ser una ansia fera
que fa malbé caps y cors.

RAMPELLS

INTIMA

No puch entendre perquè,
al véurem, dona orgullosa,
fujes de mi com el llamp
que tapat de negra boira,
en dia de tempestat
per l' ample espay furient vola.

Soch treballador y honrat
més que aquell senyor que 't ronda
que t' estimo molt mes que ell;
aixó prou tu ho sabs de sobras,
ja qu' ell paga 'l amor teu,
ab diners vestits y joyas;
y jo 'l pago ab ma passió,
estimante á totas horas

Pero 'l que m' estranya més
de tu, desgra iada dona:
es que fujis d' aprop meu
ab afany y recelosa;
com qui fuig d' un criminal,
ó d' alguna má traidora.
¡Puig de criminal no soch!
mes ¡oh si! tens raho y molta;
ja sé que per tú es un crim,
ilo ser honrat, y el ser pobre!

NOY de la SAL de PREMIA.

SIMULTANEITAT

Ja estén la nit son mantell
quan lo baró de Camp-rás
tot vestit de ferro -vell
abandona el seu castell
ab una guitarra al brás.

Ab pás ferm y apressurat
camina entre las tenebras
sens por de ser atacat,
que als enemichs al combat
fa fugir igual que llebras.

Pero tot lo seu valor
no ha bastat per resistir
lo dols atach del amor,
y ara va á son vencedor
los séus llorers á rendir

Lo vencedor es la filla
del duch del Cap—de—Meló
y á sa hermosura ell s' humilla
perqué n' es la tal pubilla
un angelet... bufadó.

Prepara un xich l' instrument
quan del castell d' ella al peu
arriba, toca un moment
y després canta 'l següent
ab escandalosa veu:

«Ascolta nina un instant
la veu del teu estimat. »
y.... ¡Horror! lo bram retumbant
de un ruch de per 'lli al voltant,
deixa al trovador glassat.

F. BERENGUER. R.

LLASSOS

A las donas, lectors meus,
los llassos tan las engrescan
que algunas que poch hi pescan
se 'n posan al cap y als peus.
En aquet mon no hi ha pas
res, que las pugui temptar
y ferlas entussiasmar
tan facilment com un llas.
Per portá un llasset de moda,
sigui de vellut ó seda,
tan la experta com la bleada
corrent tot lo mon ne roda.
Los llassos las entussiasman;
es un (flaco) qu' ellas tenen;
per un llasset molts cops venen
ó compran cosas que pasman.
Pro de tots de tots els llassos,
pel que fan més lo dimoni
y tota mena de passos,
es pel llas... del matrimoni.

EMILI REIMBAU PLANAS

CANTAR

En lo gran jardí del mon
hi neixen flors molt bonicas,
que venen á se 'ls plaers,
que l home ab afany desitja,
prou que 's poden prou cullir,
las gayas flors que alli 's crian,
mes ¡ay! que moren molt prest
y els quedan las espinas.

BONAVENTURA RAMENTOL

AMOROSA

Veig tos ulls riallers qu' esclatan
del meu cor lo malestar,
veig que 'ls teus ulls també matan
la meva pena y pesar;
veig tas galtas amorosas
qu' arreu escampan amor.
veig tas trenas primorosas
com destrias de fil d' or.
Veig tos llavis nena hermosa
fets de perlas y rubins
si 'l de dalt sembla una rosa
el de baix clavell dels fins.
Mes... també veig, hermosura,
que no m' estimas de grat
y que fins la sepultura
me portarás enganyat.
Si és que juras estimarme
y ab mi vols juntar ton cor
fes el favor de avisarme
quan tinguis un sach plé d' or.

PLATON PEIG

Protesta gatesca

Ay senyors y quinas modas
ens portan del estranjer
qu' hasta 'ns privan de la vista
á que tothom hi té dret!
¿No han reparat que 'ls diaris
están dant continuament
ressenyas d' un sport nou
que 'n diuen lo *fox terrier*.
Sport en que los bons gossos
hi poden lluhirse bé
degollant tantas mes ratas
com més reduhits els moments?
Si 'ls senyors amos dels gossos
ho troban un joch distret
al veure com se disputan
per qui pot matarne mes.
(Advertint qu' aquestos gossos
sempre están menjant calent).
Ara ve la meva queixa
feta ab un gros marremeu
d' aquells qu' un gat s' estarrufa
y posa de punta el pel.
Apurant totas las forsas
que tinch entre unglas y dents
vuy que la protesta sápigam
qu' hem fet tos los gats en pés,
y s' enterin qu' aixó porta
un grapat d' inconvenients.
¿Com podém nosaltres viure
si 'ns quitan nostre aliment?

¿Poden vostés explicarme
que menjarán los fillets?

Per quin motiu de las ratas
pagan per una un ralet?
¡Volen qu' hi hagi competencia!
¿Y d' hont treurém los diners?
¿Aixó n' es humanitari?
No senyors, molt al revés.
A 'n aquí cridém á coro
junt ab tots los fillets meus,
(y á 'n el meu costat la dona)
¡¡Guerra!! ¡Mori! 'l Fox Terrier.

FRA-GAT.

DEL MEU REBOST

Portavan á Vilafranca
y ab los brassos ben lligats
á un subjecte molt murriot
dos guardias civils armats.
Un conegut que 'l vegé
va dirli maliciant

—¿Ahont te n vas are Magí
que t' hagin de guardá tant?

Y ell ab tota la sanch freda
lo següent li contestá:

—A acompañá á aquets senyors
á Vilafranca, Pacia.

Cantarelles

Canta l' aucell en la gabiá,
l' avaro, canta el tresor
y la *perdiu* ja no canta
perque no te *veu* ni vot.

Quan t casis, las campanas
tocarán ab só bent trist,
que al escampar la noticia
causarán plor en molts pits.

ALBERTET DE VILAFRANCA

¡MARE!

Mare; encare resta oberta
la fonda y dolenta llaga
que 'n mon cor vares obrir
al empendre la volada,
vers un mon desconegut
y que 'm deixá sense mare.

Quan xifrava il·lusions vellas
y prehuadas esperansas,
segá ta hermosa existencia,
la fera y terrible para.

Encare estich foll de pena
bo y vensut per la basarda
que 'l teu recort mare mia
de ma pensa may s' aparta.
Y al recordarte, qu' es sempre
que 'm doblega l' anyoransa,
en auxili meu te crido,
perque m' infundeixis calma;
crido ¡mare! y no 'm contestas,
ni dons consol á mas ansias,
ni 't compadeixes del ser
que vas dur en tas entranyas.

No puch avuy adornar
la tomba en que tú descansas
com feya en lo temps passat
ab floretas bosquetanas,
puig me trobo, mare mia,
en terras que son llunyanas:
mes per aixó ta memoria,
viu en mí, mare adorada,
tenint un lloch en mon cor,
que 's la mes prehuada cambra,
que un bon fill pot destinár,
á los recorts d' una mare.

EDUART THOMA

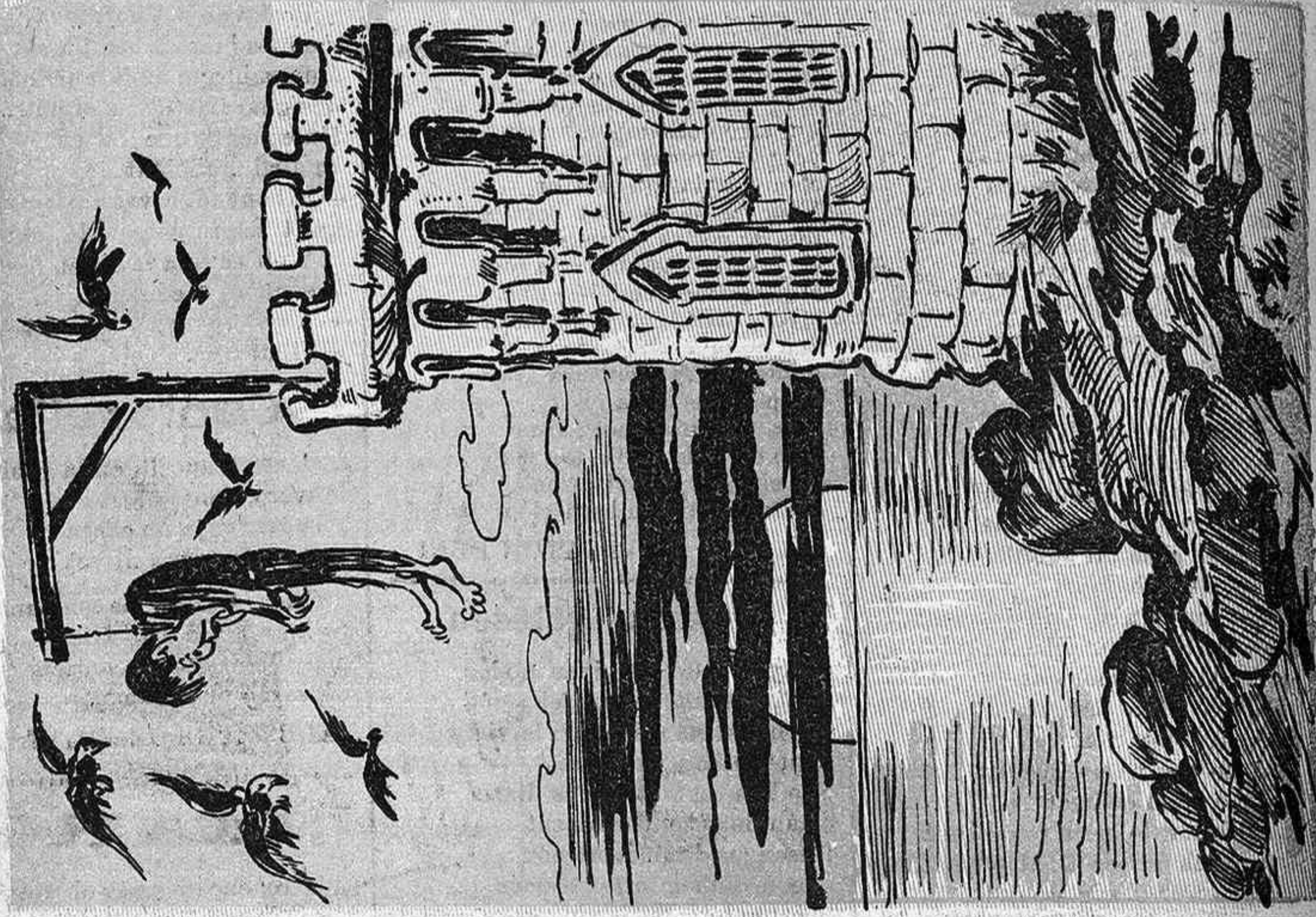
LA TOMASA

ENTRE MASSA Y POCH AHIR

per J. LLOPART.

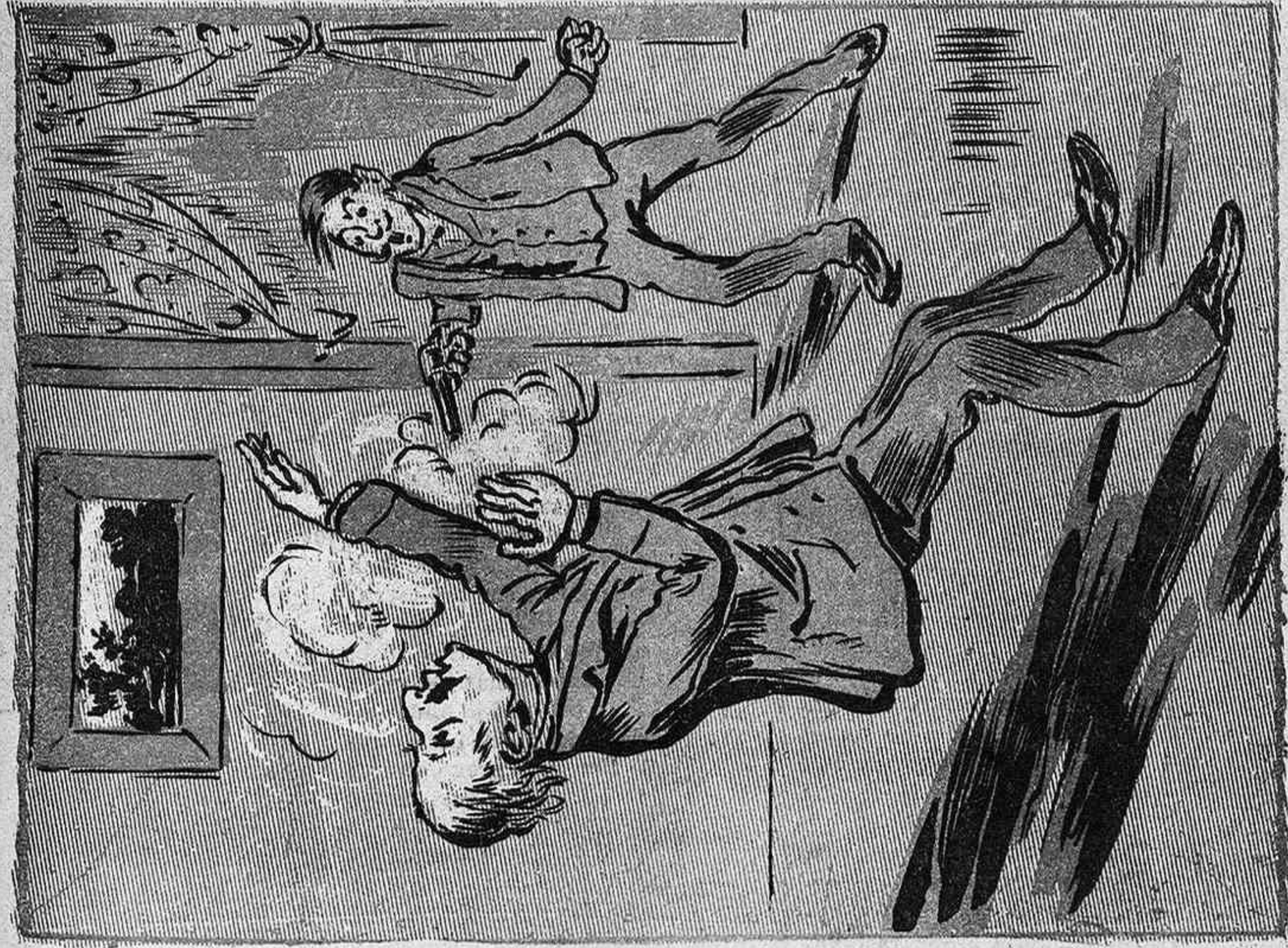


¡Mori 'l rey! cridava un boig



Y 'ls metjes opinavan que
sois podia curarse ab la forca.

AYUY



Qualsevol-assessina á son pare
perque li nega tres pessetas



Y 'ls metjes opinan que no hi
cab més càstich que portarlo tres
mesos al..... manicomi.

TEATROS

LICEO

Variat ha sigut lo repertori que l' intel·ligent senyor Bernis 'ns há donat la setmana passada ja que hi han figurat *Mefistofeles*, *L' Africana* y *Der Freischütz*.

La ópera de Boito ha tingut en conjunt una execució notable, havent donat nova ocasió de demostrar que la Sra. Giudice, posseheix un repertori inmens y que tots los gèneros li son *favoritos*. En la escena del jardí; aria de la presó y acte de Grecia hi está á gran altura y ho canta com pocas vegadas s' ha sentit. Molt bé l'acompanyaren la Sra. Borlinetto y los Srs. Zeni y Rossatto, y hasta lo mestre Sr. Conti, que per primera vegada en lo que va de temporada, mereixé ab justicia los honors de l' aplauso.

Diumenje per la tarde se dongué altra representació de *L' Africana* per lo tenor catalá Sr. Valls y en ella hi obtingué un triunfo similar al del primer dia.

Després de molts anys de *dormir el sueño de los justos* s' ha resucitat la ópera de Weber *Der Freischütz* havent obtingut, com era d' esperar un grandiót éxit.

Sapigudas son las dificultats que pera son desempenyo té la mentada ópera y aixó fou causa de que al reproduhirse se busquesin elements homogenis pera la mateixa y en honor á la vritat, debèm manifestar que lo Sr. Bernis acertá ab sa elecció

De la part de Agata, se n' encarregá la notable tiple Srta. Carrera, que la cantá magistralment, logrant una ovació en la ária del según acte.

Lo Gaspar, estigué confiat al baix Sr. Perelló y si bé en l' aria final del primer acte, deixá algo que desitjar y 'ns feu recordar los bons temps del Sr. Visconti, en lo resto de la ópera hi encaixá perfectament.

Los demás artistas. bastant regular.

Aquesta ópera, ha sigut concertada y dirigida per lo Sr. Goula Fité y que de son comés, n' estigué acertat, ho demostrá los aplausos que se li tributaren, mereixent los honors de la repetició la sinfonia y coro del tercer acte.

Restablerta de sa indisposició la Sra. Pandolfini, pera avuy s' anuncia l' estreno de la ópera *Adriana Lecouvreur*.

NOVETATS

Segueix la *troupe* de *variétés* sent aplaudida per nostre públich y en la passada setmana hi ha hagut lo debut dels germans *Albano*, que son uns notables acrobates y en son treball de las piràmides lograren sentirse justament aplaudits per la llimpiesa, forsa y equilibri que demostraren.

Pera ahir estava anunciat lo debut de Miss Violet Wegner, artista inglesa y que segons noticias es una notable *comediienne* y *danseuse*.

CATALUNYA (Eldorado)

Dilluns passat tingué lloch lo benefici de la primera tiple de la casa Srta. Gurina, haventhi hagut en aquet teatre per dit motiu, un plé dels que forman época y la beneficiada se vejé obsequiada ab un sens fi de regalos y demostracions plenas de entusiasme y carinyo.

Com á plat fort de la nit 'ns dongué la Srta. Gurina, *La chent de tró* que ja coneixíam, adaptada á la escena castellana ab lo titol de *La gente de trueno* habent agradat bastant tota la sarsuela que al ser trasplantada ho ha sigut ab carinyo (sens dupte per haverho fet sos propis autors).

TIVOLI

Pera avuy está anunciada la inauguració de la temporada de Primavera ab la gran companyia de sarsuela y ópera espanyola del teatro Price de Madrid.

Lo personal de la mateixa está compost de las tiples, Srtas. Alonso, Chaffer, Homs Silvestre, Vela y Lázaro, característica Sras. Alonso y Galan; tenors Srs. Baldovi, Figuerola y Pastor; baritonos, Srs. Gil Rey, Lluch, Navarro y España; baixos Srs. Bent, Peris y Barragan y tenor cómic lo aixerit Sr. Gamero.

Com á mestres hi figuran los Srs. Morera y Reparaz

En lo repertori que s' anuncia además de constarhi lo mes selecte dels teatros antich y modern, hi figuran nou estrenos de obras que han tingut gran éxit en Madrid.

La obra de inauguració es la casi insustituible *Tempestad* dels afortunats autors Srs. Carrión y Chapi.

GRAN-VIA

Dos estrenos. hi han hagut en la setmana passada en aquet teatro.

Las pulgas es lo primer. Aquesta sarsuela ja al en-sejarse, se 'ns digué que los autors hi havian donat algunas estisoradas, per lo tant se pot compendre que la mostassa que hi ha quedat, es d' aquella classe estan tissa ó siga sense cuysó: ab tot, s' hi veu la forsa que portava.

Las grandes cortesanas, es lo titol de la segona sarsuela, que sigué bastant aplaudida y sas escenas son un xich verdas sense arribar á lo que sens dupte voldrían mes de quatre vells verts.

La execució se resentí de precipitació en posarla en escena, pero creyém que dintre los elements de la companyia se 'n podia haber tret mes partit.

¿No li sembla Sr. Gil (llegeixis empresari) que los *couplets* que canta la Sta. Leon, en altra artista, serían més aplaudits?

UN CÓMICH RETIRAT

DELIRI

Desde 'l día, dona ingrata
que 'm negares ton amor,
per tot sols hi veig tristesas,
quan ans respirava goig.

L' alegría en mi regnava
sentitme tot orgullós,
puig qu' en tu veyas ma vida
creyent esser correspost.

Tu be sabs que 'm prometías
ab lo cor ben ple de foch
que serías sempre meva
com també ho jurava jo.

Més tu m' has sigut ben falsa
haventse gelat ton cor,
y no obstant jo encar t' estimo
delirant pitjor qu' un foll.

Per xó 't prego qu' amatenta
un somris tinguís tan sols;
será per mi una esperansa
que 'm fará del tot ditxós.

Y felís del jorn qu' ab joya
podrém darns. ben amorós
un abrás ben ferm, ben fondo
que 'n un fongui nostres cors.

J. VIVES y BORRELL

Conflicte de la verdura



—Despuès de la batalla entre verduleras, el campo quedó cubierto de víctimas.



—Lo que hi arreplegat de terra, els senyors ho pagaran doble.

—¡No hi vist ni una sardina!

Molts s'han atipat ab las despullas.

Els paràsits de la societat

(Instantànea)

—Lo millor es no posarse en res—exclamava sempre 'n Joan, quan li parlavan de la situació.—L'home que s'está á casa seva, sense cuydarse de ningú, no corra cap mena de perills

Era un egoista. N'hi han tants á la societat que no volen sacrificar-se pe 'l bé comú y que, per enfonzada que vegin á la nació entre runas y miseria, no son capassos de fer cap esforç pera aixecarla, talment que si no formessin part d'ella!

Al pis de dalt de ca 'n Joan hi vivia en Lluís, un jove quinas idees eran del tot oposadas á las sevas. Aymava ab frenesí son ideal. ¡Era un revolucionari, un veritable patriota! Mes de quare voltas tingué de purgar dins una presó l'espláy que 's permetia en sos articles.

Y quan, després d'haver complert la condemna, 'l trobava 'n Joan exclamava lo de sempre.

—Fessiu com jo: Lo mellor es no posarse en res.

Un jorn la ciutat se vegé plena de dol y de tristesa; lo poble s'havia amotinat.

Corrian de boca en boca mil noticias desencorajadoras: que no 's faria pá, que no 's vendria carn, que 'ls demés queviures anirían escassos. Tots estavan espantats y malehían als revoltosos, sense compondre qu'aqueixos treballavan pe 'l benestar de tothom; que si are 'ls hi mancava l'aliment del cos, mes els hi mancava avans lo de l'ánima: la llibertat, y això es lo que 'ls volia conquerir aquella sedició, de la que tots renegavan. ¡Desagrahits!...

No cal dir que 'n Joan per res se va moure de casa. No aixís en Lluís, puig ell fou lo primer en exposar sa vida pera combatre al tirá qu'oprimia á la seva patria.

La lluyta fou crudel, á mort. La rahó 's defensá heròicament ab veritable esforç de titá; mes, á la fi, caigué vensuda per la forsa que brutament la va aclofar com un còdol á una formiga. ¡Es tant natural aixó!.

Mil víctimas quedaren extesas en el camp; el pobre Lluís ne fou una d'ellas. Y quan en Joan va sapiguerho, en lloch de tributari un himne de lloansa, va exclamar ab sa acostumada sofisteria:

Hagués fet com jo: Lo mellor es no posarse en res.

¡Imbécil!

A. C.

No puch fephi mes

Quan te lligo ab los meus brassos
ta bella m' il·lusiona
soch duenyó de ta persona,
soch egoista en tals cassos,
un bés mon llavi amenassa
encés pe 'l foch del cor meu,
junto mon llavi ab lo teu
y ¡ay Deu! la febra no 'm passa!

C. G. REDEMBACH

UNA RELLIÇGADA

Segons m' han contat Rosó no gosas sortir de casa perque ahir al sé al carrer vas doná una relliscada y aixecántset lo vestit vas ensenyá un xich la cama.

Diu que alguna hi rigué molt y empleá sa llengua llarga treyent punta y acudits á ta petita desgracia.

No t' hi capfiquis Rosó, no estiguis encaparrada; aixó ray moltas potser sí los seus fets recordavan, en vers de riures de tu se taparian la cara.

ROSETA SERRA

Al etzar

—¿Qui fou lo primer endevinador?

—Lo primer murri que va topar ab un beneyt.

Un pobre marit llegia á la seva muller un passatge de la Biblia que diu que Salomón tenia 300 donas y 700 concubinas.

—No pot ser, home; respongué 'a dona.

—Té, llegeix tu mateixa; replicá 'l marit.

—(Ella, després de llegir): Oy qu' es cert que ho diu. ¡Ay, senyor, quin Salomón més pobre haurías sigut tú!

Demunt de la xamaneya d' un saló de lectura de Londres, s' hi llegia 'l següent avis: «S prega als lectors que llegeixin confegint, que agafin 'ls periodichs d' ahir.

Preguntava una senyora á una amiga seva com s' ho feya pera viure bé ab son marit.

Resposta.—Cumplint tots los meus debers; fent tot lo que á n' ell li agradi, y sofrint ab paciencia tot lo que á mi no 'm xoca.

Histórich.

Un rastrer del caciquisme tenia la barra d' alabar á certs bankers y grans homes... de negoci, dihent que ells sostenían l' Estat.

—Si; li varen respondre: ells sostenen á Espanya, con sosté la corda al que 's penja.

G. B.

Campanadas

La gent de la setmana han sigut las verduleras, ab lo xivarri per ellas mogut ab motiu de volguérsels cobrar un petit arbitre sobre l'hortalissa.

Se tracta, segons teim entés, d'un centim de pesseta per cada 10 kilos de verdura, com si diguessim un centim per cada vinticinch cols.

Ja veuen, donchs, que no n'hi havia per fer pagar als consumidors vint centims d'una col, com ha succehit en alguns mercats d'aquesta capital.

Lo qual vol dir, que 'l que ven s'en riu de totas las contribucions y tots los arbitres, perque carregant cent al consumidor si á n'ell n'hi cobran deu, ja està tot arreglat.

*

Lo procés Siscar, ha posat un cop mes en evidencia que 'l dictamen pericial dels metjes sols serveix pera acabar d'enredar las qüestions, per la freqüent tendència d'anarse cap á la irresponsabilitat del criminal.

Tal vegada 's fonamentan ab alló que 's diu que de *músico, poeta y loco todos tenemos un poco*, perque veuen á un reo y sense encomenarse á Deu ni al diable, diuen desse guida. ¡es boig!

¿Es boig? ¿Si? Donchs, si es boig que 'l tanquin, pero avants de que assessini á ningú.

Tots aquets bojós á *posteriori*, si avants de cometre 'l crim se 'ls volia tancar en un manicomi, ja 's cuydarian de demostrar que son tan sensats com los altres.

Y si no ho fém aixís, tanquém totas las presons y presiris y posém á cada barri una casa de curació pe 'ls faltats de senderi.

*

L'arcalde Sr. Monegal sembla que continúa encare en tre llensols, y si no hi continua es igual.

Pateix d'un afecció de nombrament de R. O. qu'ha de portarlo á la tomba sense remey, y sense qu'hagi portat á terme las reformas que ten a en cartera.

Per are no ha fet res.

Es dir, sí; no ha fet mes qu'augmentar un hora 'l treball dels empleats, malgrat manifestar que volia rebaixarlas y posarlas seguidas.

Aquestas son generalment las grans reformas dels grans administradors municipals; suprimir lo xocolate del lloro.

Que Mataderos y Consums siguin una olla de grills, res significa; fent treballar un hora més á un empleat de tres pessetas; ja s'ha salvat la Hisenda municipal.

*

CUPÓ PRIMA N.º 75 ⁽¹⁾

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

lo proverbi en un acte y en vers.

L'ocasió fa el lladre

original de CONRAT ROURE

qual preu corrent es lo de UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s'agotan 'ls exemplars.

Los jochs florals d'enguany han sigut, com sempre, una manifestació de política rancia y de pensaments místichs y clericals.

Tot plegat fá una pudor de sagristía, que no s'hi pot posar cara.

Ja fora hora de que en lo Saló de Llotja s'hi sentissin cants de llibertat, pero no de llibertat de la patria xica, sino de llibertat ample, noble, ab vistas á tot lo mon.

*

L'altre día 's va fer corre la *bola* de que en Salmerón havia sigut assassinat.

Aquesta noticia havia de sortir á la forsa d'un capellá ó d'un bolsista, perque son dos menas de gent que quan se tracta de mirar pe 'ls seus interessos, no tenen contemplacions per ningú.

Lo mateix matan á un expresident de república qu'al rey més plé de vida.

*

La Junta Central pera la erecció d'un monument als soldats y marins morts en la guerra de Cuba y Filipinas, reclama en una circular qu'havém rebut que s'ocupi de dit projecte la premsa que no ho hagi fet encare.

Nosaltres creyém que ja ns ocuparem de dit projecte, y diguerem si no recordém mal, que 'ls quartos que tinguessin d'invertirse en lo monument millor fora destinarlos á socorre á las viudas y orfes d'aquets desraciats soldats y marins.

Per altra part, aquesta guerra, va ser una guerra, tan tan *dallonsas*, que si dessota la escultura dels héroes anónims no s'hi coloca tot un govern de tocinos lo monument no podrá donar idea de la gran catástrofe espanyola.

*

En paissos qu'están més avensats qu'aquí, y que, per lo tant, se recordan més dels pobres, se sostenen una pila d'hospitals sense que son sosteniment costi un céntim á ningú.

Lo medi consisteix en donar los fumadors lo tros de cigarro que 's talla y en depositar los llegidors de periódichs, un cop los han llegit, los diaris en bussons que hi ha en los sitis publichs.

Ab lo valor d'aquets desperdicis del tabaco y del paper depositat en los bussons, se reuneixen una pila de mils pessetas, suficients á sostenir importantissims hospitals.

*

Hem rebut lo primer número de *El pitón de avance* periódich quinzenal, orgue de la Associació de empleats dels tranvias de Barcelona.

Ab gust establím lo cambi y al retornarli lo saludo que fa á tota la premsa, li desitjém moltes prosperitats y pocas ensopegadas.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 4 d'aquet mes)

V. Comas: Anirá «Primavera»; de l'altra no 'm van bé aquells «dents blancs».—R. A. G.: Gracias. Qui et de las Coplas: Publicarém «Somni ideal» y «Humoradas».—Esparteret: Es fluixa.—Antoni B. Ribot: Gracias.—Amadeu Bassas: Está mal versificada.—A. C.: Anirá «Parassits de la societat».—Paper rosa: Aceptat.—B. Homedes: Envihi quelcom meno trist.—F. Carreras: Bé.—Oliveras Pi: Id.—Vitá Ortonobes: Tan prompte ho hagi llegit sabrá mon parer.—Lo demés queda acceptat.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA.

No paga 'l consumidor



Perque 'ls aumentan deu céntims
los cent kilos de las cols,
arman gresca, quan l' aument
lo paguém nosaltres sols.